

T.C.
BURSA
1. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2013/
KARAR NO : 2014/

DAVACILAR : 1-
VEKİLİ : AV.

2-
VEKİLLERİ : AV.
AV.
AV.

3-

4-

VEKİLİ : AV.

MÜDAHİL (DAVACILAR):
VEKİLLERİ :

MÜDAHİL (DAVACILAR):
VEKİLİ : AV.

DAVALI : ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI - ANKARA
VEKİLİ : 1. Hukuk Müşaviri (Aynı Adreste)

T.C.
BURSA
1. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2013
KARAR NO : 2014/

MÜDAHİL (DAVALI)

VEKİLLERİ : AV.

AV. SADİ KAYABASI

DAVANIN ÖZETİ : Davacılar, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca 13.6.2013 tarih, 814/9047 sayılı Olur ile onaylanan Karacabey İlçesi Köyü sınırları içerisindeki toplam 223 hektar büyüklüğündeki alanın "Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Alanı" olarak kullanılması amacıyla gerçekleştirilen 1/25.000 ölçekli Batı Planlama Bölgesi Çevre Düzeni Planı Değişikliğinin; söz konusu alanın ramsar sözleşmesi ile korunan Uluabat Gölü koruma bandı ile su havzasına bitişik olduğunu, sanayi sitesi kurulmak istenen alanın 1/100.000 ölçekli Bursa 2020 Yılı Çevre Düzeni Planı'nın 6.2.4.3. başlıklı "Diğer Tarım Alanı"nda kaldığını, 6.2.4.3.1. maddesinde diğer tarım alanlarında eğitim, sağlık ve rekreasyon tesisleri dışında bir yapılaşmaya gidilemeyeceğinin belirtildiğini, 6.2.4.3.2. ve devamı maddelerinde ise daha sınırlı bir yapılaşma öngörüldüğünden bu alana sanayi tesisi inşa etmenin olanaklı olmadığını, ayrıca 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nın 4.3.2.1., 4.3.2.5.2., 4.3.2.5.3. ve 4.3.2.5.4. maddelerindeki yapılaşma koşulları dikkate alındığında "Diğer Tarım Alanı"nda kalan dava konusu yerde sanayi tesisi inşasına olanak bulunmadığını, dava konusu işlemin dayanağı olan 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planı ile plan notu değişikliğine karşı açılan davanın derdest olduğunu, alana yönelik toprak koruma kurulu kararının iptal edildiğini, mutlak tarım arazileri ile sulu tarım arazilerinin tarımsal üretim amacı dışında kullanılamayacağını 5403 sayılı Kanunun 13. maddesi ile hüküm altına alındığını, sanayi sitesi faaliyetinin 5403 sayılı Kanunun 13. maddesinde sayılan istisnalar içinde de yer almadığını, yargı yerlerince verilen iptal kararlarına rağmen aynı yerde aynı amaç için yeni bir plan değişikliğine gidilmesinin yargı kararlarını geçersiz kılmaya yönelik olduğunu, kurum görüşlerinin alınmadığını, jeolojik etüd raporlarının olmadığını, kamu yararı bulunmadığını, üst ölçekli plan ve imar mevzuatına aykırılık taşıdığını ileri sürerek iptalini istemektedir.

MÜDAHİLLER (DAVACILAR) İSTEMİNİN ÖZETİ: Dava konusu plan değişikliğinin ilişkin olduğu bölgede taşınmazlarının bulunduğu, bu taşınmazların kamulaştırmaya tabi tutulduğu, kamulaştırma bedeli tespiti ve tescili için Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından Karacabey 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde dava açıldığı, kendileri tarafından da kamulaştırma işlemlerinin iptali istemiyle dava açıldığı, dava konusu plan değişikliği ile tarımsal üretim amaçlı kullanılacak alanların yapılaşmaya açıldığı, bu nedenle işlemde kamu yararı bulunmadığı, 1/100.000 ölçekli plan değişikliğinin ve toprak koruma kurulu kararının iptal edildiği, işlemin hukuka aykırı olduğu belirtilerek dava konusu işlemin iptaline karar verilmesi istenilmektedir.

T.C.
BURSA
1. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2013
KARAR NO : 2014

SAVUNMANIN ÖZETİ : Usul yönünden; kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının genel nitelikteki düzenleyici işlemlere karşı sadece kuruluş kanunlarında gösterilen amaçları doğrultusunda dava açma ehliyetleri bulunduğu, nitekim, konuyla ilgili yasal düzenlemelerde de bu kuruluşların amaçları dışında faaliyette bulunamayacaklarının açık bir biçimde belirtildiği, diğer taraftan, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 76. maddesi göz önünde bulundurulduğunda dava konusu 1/25.000 ölçekli plan değişikliğinin Bursa Barosu'nun hak ve menfaatlerini etkilemediğinin açık olduğu, esas yönünden ise; davacıların dava konusu plan değişikliğinin yasal ilan askı süresi olan 9.7.2013 ile 7.8.2013 tarihleri arasında herhangi bir itirazda bulunmadıkları, dava konusu işlemin dayanağı olarak 13.8.2012 tarih, 12912 sayılı Olur ile onaylı 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliğinin 6.2.1.4. numaralı plan hükmünün gösterilmesinin hatalı olduğu, dava konusu işlemle plan değişikliği yapılan alanın Batı Planlama Bölgesi Çevre Düzeni Planı sınırları dışında kaldığı, dolayısıyla, 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nın "Planlama Bölgeleri Dışındaki Uygulama Hükümleri"ne tabi bir alan olmayıp bu başlık altında yer alan 6.2.1.4. numaralı plan hükmünün dava konusu işleme dayanak gösterilemeyeceği, dava konusu planın, 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda planlama alanı (planlama kararlarına göre kentsel gelişmenin yönlendirilebileceği alanlar) dışında, bu planla tanımlanan "Batı Planlama Bölgesi"nde "Diğer Tarım Alanları" gösterimindeki "Tarım Alanı"nda ve mevcut sanayi alanının bitişiğinde yer aldığı ve sanayi tesislerinin yapımına ilişkin "6.1.1. Metropoliten Alan Planlama Bölgeleri Dahilindeki Uygulama Hükümleri"nden "6.1.1.4. Batı Planlama Bölgesi" başlığı altında bulunan 6.1.1.4.13. numaralı uygulama hükümleri kapsamında değerlendirildiği, bununla birlikte, 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nın "Genel Hükümler" başlığı altında yer alan 5.3. numaralı maddesindeki düzenleme ile plan paftası üzerinde yer alan Batı Planlama Bölgesi Kararlarına İlişkin Künyede bölgede öneri sanayi faaliyetlerinin yer almasına ilişkin kararında bulunduğu, 6.1.1.4.13. numaralı hükümde tarım, sanayi, konut ilişkilerinin en iyi şekilde sağlanabilmesi için **yeni** sanayi ve küçük sanayi planlamasının yapılacağına belirtilmekte olduğu, 5.3. numaralı genel hüküm gereği de bu plan kararlarının üretilmesinin, planlama bölgelerinde ki 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planlarının ve nazım imar planlarının yapımı ile mümkün olacağına anlaşıldığı, dolayısıyla, talebe konu alana ilişkin olarak 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planında değişiklik yapılmasına gerek olmadığı, konunun 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı kapsamında değerlendirilebileceği düşünülerek dava konusu işlemin tesis edildiği, dava konusu işleme ilişkin olarak alınmış kurum görüşlerinden Bursa Valiliği'nin 24.1.2011 tarih, 2122 sayılı yazısında; 9.11.2010 tarih, 2010/46 sayılı Toprak Koruma Kurulu kararı ve Bakanlığın 13.1.2011 tarih, 0239/00942 sayılı görüşü neticesinde onaylı toprak koruma projesine uyulması şartıyla alanın tarım dışı amaçla kullanılmasının uygun görüldüğünün belirtildiği, dava konusu planda 5403 sayılı Kanun kapsamındaki bu değerlendirme ile birlikte diğer kurum ve kuruluş görüşleri ve konuya ilişkin hazırlanmış olan çevresel içerikli raporlar, yapılan protokol ve etütler kapsamında 13.6.2013 tarihinde onaylandığı, ayrıca arazi kullanımına esas jeolojik etüt raporunun onaylanmış olduğu, Bursa Valiliği'nin 25.10.2010 tarih, 443 sayılı kamu yararı kararının bulunduğu, dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

T.C.
BURSA
1. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2013
KARAR NO : 2014/

MÜDAHİL (DAVALI) SAVUNMASININ ÖZETİ: Usul yönünden; dava dilekçesinin 2577 sayılı Kanunun 3. maddesine aykırılık taşıdığı ve davanın süresinde açılmadığı, esas yönünden ise; dava konusu plan değişikliğinin ilişkin olduğu bölgeye yönelik olarak daha önce açılan davaların iptal ile sonuçlanmasının yeniden plan yapılamayacağı anlamını taşımadığı, sanayi tesislerinin şehir dışına çıkarılması amacını taşıyan dava konusu planın kamu yararına aykırı olduğundan söz etmenin ön yargılı bir ifadeden öteye geçmediği, 1/100.000 ölçekli plana karşı Bursa 1. İdare Mahkemesi'nin 2011/1687 esasına kayden açılan davada yaptırılan bilirkişi incelemesi sonucunda düzenlenen bilirkişi raporunda, bölgenin Uluabat Gölünün mutlak koruma bölgesi ve ekolojik etkilene bölgesi dışında koruma bölgesine teğet olduğunun açıkça vurgulandığı, yine aynı raporda bölgenin 3. ve 4. sınıf tarım arazisi kapsamında kaldığının belirtildiği, çevre, sağlık, atık su konularında kooperatifin taahhütleri bulunduğu gibi plan notlarında da detaylı olarak bu konulara yer verildiği, sanayi kooperatifi kurulan yerin bitişiğinde iki ayrı organize sanayi bölgesi yer aldığı, şehir içinde bulunan küçük ve orta ölçekli sanayi tesislerinin şehir dışında faaliyet gösterebileceği alternatif bir alanın mevcut olmadığı, dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Bursa 1. İdare Mahkemesi'nce işin gereği görüldü:
Davalı idarenin usule yönelik itirazı, davacı Barosu Başkanlığı dışındaki davacılar yönünden verinde görülür.
Müdahil usule yönelik itirazları yerinde

İdari yargılama usulündeki müdahalenin fer'i müdahale niteliğinde olması nedeniyle müdahil S.S. 'anayici Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi'nin, yanında davaya katıldığı taraftan bağımsız istemde bulunabilmesi olanaklı olmadığından, duruşma istemi yerinde görülmeyle işin esasına geçildi.

Dava; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca 13.6.2013 tarih, 814/9047 sayılı Olur ile onaylanan Karacabey İlçesi Köyü sınırları içerisindeki toplam 223 hektar büyüklüğündeki alanın "Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Alanı" olarak kullanılması amacıyla gerçekleştirilen 1/25.000 ölçekli Batı Planlama Bölgesi Çevre Düzeni Planı Değişikliğinin iptali istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin (a) fıkrasında; idari davaların idari işlemler hakkında yetki, sebep, şekil, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılacağı belirtildikten sonra ilk inceleme konularının belirlendiği 14. maddenin 3/c bendinde ise; dilekçenin ehliyet yönünden inceleneceği, 15. maddenin 1/b bendinde ise bu hususta Kanuna aykırılık görülmesi halinde davanın reddedileceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda anılan maddede yer alan ve iptal davasının sübjektif ehliyet koşulu olan "menfaat ihlali", doktrin ve içtihatlarla dava konusu işlemle davacı arasında kurulan kişisel, meşru, güncel bir menfaat ilişkisi olarak tanımlanmaktadır. Menfaatin kişisel ve meşru olması için hukuki bir durumdan ortaya çıkması gerekir. Sözü edilen menfaat ilişkisinin varlığı ve sınırları her olayda yargı yerince uyumsuzluğun niteliğine göre belirlenmektedir.

T.C.
BURSA
1. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2013/
KARAR NO : 2014,

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının genel nitelikteki düzenleyici işlemlere karşı sadece kuruluş kanunlarında gösterilen amaçları doğrultusunda dava açma ehliyeti bulunmaktadır. Nitekim, konuyla ilgili yasal düzenlemelerde de bu kuruluşların amaçları dışında faaliyette bulunamayacakları açık bir biçimde yer almıştır.

Diğer taraftan, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 4667 sayılı Kanun ile değişik 76. maddesinde; Barolar, avukatlık mesleğini geliştirmek, meslek mensuplarının birbirleri ve iş sahipleri ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni sağlamak; meslek düzenini, ahlakını, saygınlığını, hukukun üstünlüğünü, insan haklarını savunmak ve korumak, avukatların ortak ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla tüm çalışmalarını yürüten, tüzel kişiliği bulunan, çalışmalarını demokratik ilkelere göre sürdüren "kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu" olarak tanımlanmış, yine, aynı Kanun'un Baro Yönetim Kurulunun görevlerinin sayıldığı 95. maddesinin 21. bendinde de; yönetim kurulunun, hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını savunmak, korumak ve bu kavramlara işlerlik kazandırmakla görevli olduğu hükmüne yer verilmiştir.

Bu durumda, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 76. maddesinde sayılan baroların görevleri gözönünde bulundurulduğunda dava konusu işlemin, davacı Baro'nun doğrudan tüzel kişiliğini, hak ve menfaatlerini etkilemediğinden Bursa Barosu Başkanlığı'nın olayda menfaat ilişkisinin bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Diğer taraftan, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 5. maddesinde, "Çevre düzeni planı"; "Ülke ve bölge plan kararlarına uygun olarak konut, sanayi, tarım, turizm, ulaşım gibi yerleşme ve arazi kullanılması kararlarını belirleyen plandır." şeklinde tanımlanmış, dava konusu plan değişikliğinin tesis edildiği tarihte yürürlükte bulunup, 2.11.1985 tarih ve 18916 Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğin "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinin 6. bendinde, "Plan Değişikliği"; "Plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü, teknik ve sosyal donatı dengesini bozmayacak nitelikte, bilimsel, nesnel ve teknik gerekçelere dayanan, kamu yararının zorunlu kılması halinde yapılan plan düzenlemeleridir." ve 10. bendinde, "Çevre Düzeni Planı"; "Konut, sanayi, tarım, turizm, ulaşım gibi sektörler ile kentsel-kırsal yapı ve gelişme ile doğal ve kültürel değerler arasında koruma-kullanma dengesini sağlayan ve arazi kullanım kararlarını belirleyen yönetsel, mekansal ve işlevsel bütünlük gösteren sınırlar içinde, varsa bölge planı kararlarına uygun olarak yapılan, idareler arası koordinasyon esaslarını belirleyen, 1/25000, 1:50000, 1:100000, veya 1:200000 ölçekte hazırlanan, plan notları ve raporuyla bir bütün olan plandır." kurallarına yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; Bursa İli, Karacabey İlçesi, () köylerinde küçük ölçekli KOBİ yapısındaki esnaf ve sanatkarlara yönelik olarak sanayi sitesi yapılması amacıyla 9.11.2010 tarih, 46 sayılı Toprak Koruma Kurulu kararının tesis edildiği, bu karara karşı Bursa Barosu Başkanlığı tarafından Bursa 3. İdare Mahkemesi'nin 2012/469 esasına kayıtlı davanın açıldığı, söz konusu köylerde küçük ölçekli KOBİ yapısındaki esnaf ve sanatkarlara yönelik olarak sanayi sitesi yapılması amacıyla TOKİ, Bursa Valiliği ve müdahil

O Sanayici Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi arasında imzalanan 1.6.2010 tarihli protokol doğrultusunda hazırlanan Bursa 2020 yılı 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliğinin Bursa İl Genel Meclisi'nin 8.7.2011 tarih, 2011/348 sayılı kararı ve Bursa Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 15.12.2011 tarih, 1012 sayılı kararı ile kabul edildiği, bu plan değişikliği ile söz konusu proje alanının kullanım amacının "diğer tarım alanı"ndan

T.C.
BURSA
1. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2013.
KARAR NO : 2014

"sanayi alanı"na dönüştürüldüğü, Bursa İl Genel Meclisi'nin 8.7.2011 tarih, 2011/348 sayılı kararına karşı Bursa İlçe Barosu Başkanlığı ile Bursa Barosu Başkanlığı tarafından Bursa 1. İdare Mahkemesi'nin 2011/1442 esasına; TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Bursa Şubesi ile TMMOB Şehir Plancıları Odası Bursa Şubesi tarafından Bursa 1. İdare Mahkemesi'nin 2011/1687 esasına kayıtlı davaların açıldığı, Bursa 1. İdare Mahkemesi'nin 2011/1442 esasına kayden açılan davada, anılan Mahkemenin 5.11.2012 tarih ve E:2011/1442 sayılı kararı ile yürütmenin durdurulmasına karar verildiği, müdahil Kooperatif tarafından Bursa Valiliği'ne hitaben yazılan 31.1.2013 tarih, 481 sayılı yazı ile; Bursa İli, Karacabey İlçesi, İkizce Köyü sınırları içerisinde yer alan toplam 223 hektar büyüklüğündeki alanın, küçük ölçekli KOBİ yapısında esnaf ve sanatkarlara yönelik "Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Alanı" olarak kullanılması amacıyla hazırlanan "1/25.000 ölçekli Batı Planlama Bölgesi Çevre Düzeni Planı Değişikliği"nin 644 sayılı KHK'nın 7. maddesi kapsamında davalı idare tarafından onaylanmasının talep edildiği, bu plan değişikliğinin dava konusu 13.6.2013 tarih, 814/9047 sayılı Olur ile onaylandığı, plan değişikliğinin 9.7.2013 ile 7.8.2013 tarihleri arasında askı ilanda kaldığı ve bu süre içinde herhangi bir itirazda bulunulmadığı, davacılar tarafından verilen ve Mahkememiz kaydına 7.10.2013 tarihinde giren dilekçe ile bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bursa İl Genel Meclisi'nin 8.7.2011 tarih, 2011/348 sayılı kararına karşı Doğay ve Çevreyi Koruma Derneği Başkanlığı ile Bursa Barosu Başkanlığı tarafından Bursa 1. İdare Mahkemesi'nin 2011/1442 esasına kayden açılan davada, Mahkemenin 28.2.2013 tarih ve E:2011/1442, K:2013/142 sayılı kararı ile dava konusu plan değişikliğinin iptaline karar verilmiş ve bu karar, Danıştay Altıncı Dairesi'nin 21.4.2014 tarih ve E:2013/3934, K:2014/3319 sayılı kararı ile onanmıştır. Bu dava dosyasında mevcut olan bilirkişi raporunda; "dava konusu alanın, Bursa'nın Karacabey İlçesine bağlı İkizce, Orhaniye, Taşpınar mevkileri içinde yer aldığı, söz konusu alanın 223 ha büyüklüğünde olduğu ve Bursa-İzmir karayoluna yaklaşık 6 km. uzaklıkta, Uluabat Gölü'nün 6-8 km. kuzeyinde kaldığı, Bursa'ya 35 km. mesafede olduğu, alanın 6-8 km. güneyinde, 17/05/1994 tarih ve 21937 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 'Özellikle Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanların Korunması Sözleşmesi' (RAMSAR Sözleşmesi) kapsamında koruma altında bulunan Uluabat Gölünün yer aldığı, ancak, kurulacak sanayi sitesinin Uluabat Gölünün Mutlak Koruma Bölgesi, Ekolojik Etkilenme Bölgesi dışında ve Ramsar Tampon Koruma Bölgesine teğet olduğu, dava konusu alanın, III. ve IV. sınıf kuru tarım arazileri kapsamında kaldığı, bu sınıf arazilerin gerekli şartlar yerine getirilmek kaydıyla tarım dışında kullanılacak araziler olarak nitelendirilebildiği, dava konusu sanayi sitesinde iki sektörle sınırlama getirilmiş olsa da bu iki sektörün doğrudan birbirini tamamlayıcı üretim yapan bir yapı arz ettiğinin söylenemeyeceği, ayrıca dava konusu sanayi bölgesi oluşum sürecinde ihtisas küçük ve orta ölçekli sanayi bölgesi olarak planlanmadığı, birbirinden farklı üretim süreçleri ve atık yönetim modelleri içeren iki alt sektör olan metal ve ahşap sanayi alt sektörleri bu tür küçük ve orta ölçekli sanayi sitelerinde daha çok ana sektörlerin ihtiyaç duyduğu yan sanayi ihtiyacını karşılamak amacıyla yapıldığı, ayrıca dava konusu küçük ve orta ölçekli sanayi sitesinin bir ihtisas sanayi özelliği taşımadığı için proje tanıtım dosyasında belirtilen bu iki sektörün dışında işletme açmak isteyecek sektörleri önleyecek yapı oluşturulamayacağı, ülkemizde, dava konusu olan küçük ve orta ölçekli sanayi sitesine benzer pek çok bölgenin belirli sektörler tanımlanarak kurulmasına rağmen ilerleyen zamanlarda farklı ve kirletici sektörleri de bünyesinde

T.C.
BURSA

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2013/

KARAR NO : 2014/

barındıran bir yapıya dönüştüğü, sanayi sitesinin içme suyu temin ve arıtma sisteminin de proje tanıtım dosyasında bulunmayışının bir eksiklik olarak göze çarptığı, ayrıca genel olarak, projeden kaynaklanan olası çevresel etkilere karşı alınacak tedbirler kısmında bu tür bir sanayi sitesinin proje tanıtım dosyasında yer almasında bulunması gereken çevresel önlemlerle ilgili uygulama planı ve acil durum planlarını içermediği, Plan Açıklama Raporunda plan notlarına olası çevresel etkiler ve alınacak önlemlerle ilgili olarak yalnızca 'Arıtma tesisi kurulması zorunlu olup, atıksular arıtıldıktan sonra Nilüfer Deresi'ne verilecek şekilde gölet su toplama havzası dışına çıkarılacaktır.' denildiği, bu ifade ile sitenin yaratacağı çevresel etkilerin; sadece evsel nitelikte olacağı ileri sürülen atıksuların arıtılmasına indirildiği, bu büyüklükteki bir yatırım için tatmin edici bir çevre yönetim sistematiğine yönelik ifadelerin plan açıklama notlarında belirtilmediği, ayrıca dosyada, oluşturulacak sanayi sitesinin kendi özellikleri dikkate alınarak oluşturulması gerekli Sağlık Koruma Bandı için gerekli mesafenin belirlenmesine yönelik altyapıyı oluşturacak belge ve bilgiye de rastlanılmadığı, proje tanıtım dosyasında bulunması gereken ve kritik değer taşıyan 'projenin ve yerin alternatifleri' ile ilgili bir bilgi veya belgenin bulunmadığı, Bursa 2020 yılı 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Raporu'nda, 1.1.Korumaya İlişkin İlkeler başlığı altında; Bitkisel üretimde önemli paya sahip Yenişehir, İnegöl, Mustafakemalpaşa, Karacabey ve Bursa Ovalarının korunması planlama ilkesi olarak benimsendiği, söz konusu proje alanının Bursa 2020 yılı 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda "Diğer Tarım Alanları" lejantında kaldığı, Bursa 2020 yılı 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Raporu'nda korunacak alanlardan diğer tarım alanlarında "sanayi alanları"nın yapılamayacağını öngörüldüğü, dava konusu Bursa 2020 yılı 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliğinin 11.11.2008 tarihinde Resmi Gazete'nin 27051 nolu sayısında yayınlanan Çevre Düzeni Planlarına Dair Yönetmeliğin 8 inci maddesinde belirtilmiş olan esaslardan Sürdürülebilir Kalkınma yaklaşımının gözetilmesi, birbirine bitişik planlama alanlarında ekosistem bütünlüğünün ve arazi kullanım kararlarının sürekliliğinin sağlanması, doğal, tarihi ve kültürel çevre değerlerinin korunması, ekolojik dengeyi bozucu plan kararlarının getirilmemesi, ekonomik kararlar ile mekânsal kullanım kararlarının çevresel kaynakların sürdürülebilirliğini sağlayacak şekilde düzenlenmesi gibi konuları ihmal ettiği, tarımsal üretim amaçlı olarak kullanılacak alanların yapılaşmaya açılmasında üstün kamu yararının bulunmadığı, dava konusu 1/100.000 ölçekli Bursa 2020 Çevre Düzeni Planında değişiklik yapılmasına ilişkin 8.7.2011 tarih, 2011/348 sayılı İl Genel Meclisi kararının; şehircilik ilkelerine, planlama esaslarına ve kamu yararına uygun olmadığı" belirtilmiştir.

Bursa İl Genel Meclisi'nin 8.7.2011 tarih, 2011/348 sayılı kararına karşı

Mühendisleri Odası Bursa Şubesi ile

Odası Bursa Şubesi

tarafından Bursa 1. İdare Mahkemesi'nin 2011/1687 esasına kayden açılan davada, Mahkemenin 22.4.2013 tarih ve E:2011/1687, K:2013/337 sayılı kararı ile dava konusu plan değişikliğinin iptaline karar verilmiş ve bu karar da, Danıştay Altıncı Dairesi'nin 21.4.2014 tarih ve E:2013/4722, K:2014/3320 sayılı kararı ile onanmıştır.

9.11.2010 tarih, 46 sayılı Toprak Koruma Kurulu kararına karşı

Koruma Derneği Başkanlığı ile

Barosu Başkanlığı tarafından Bursa 3. İdare

Mahkemesi'nin 2012/469 esasına kayden açılan davada, anılan Mahkemenin 9.7.2013 tarih ve E:2012/469, K:2013/684 sayılı kararı ile; "Bursa İli, Karacabey İlçesi, Orhaniye ve Taşpınar köylerinde yaklaşık 223 hektar alanda, küçük ölçekli KOBİ yapısındaki esnaf ve sanatkarlara yönelik sanayi sitesi yapılabilmesi için dava konusu işlemler söz konusu 223

T.C.
BURSA
1. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2013.
KARAR NO : 2014

hektarlık alan tarım dışı kullanıma açılmış ise de; dava dosyasında yer alan proje dosyası incelendiğinde, tarım dışı kullanıma açılan 89,38 hektar alanın "Sulu Marjinal Tarım Arazisi", geri kalan 133,88 hektarlık alanın ise "Sulu Mutlak Tarım Arazisi" olduğu, 5403 sayılı Kanunun 13. Maddesine göre ise, mutlak tarım arazilerinin tarım dışı kullanıma açılabilmesi için arazi üzerinde yapılması düşünülen faaliyetin öncelikle anılan maddede tahdidi olarak sayılan plan ve yatırımlardan biri olması gerekmekte olup, tarım dışı kullanıma açılan alanda yapılması düşünülen sanayi sitesi faaliyetinin bu kapsamda bir yatırım veya planlardan biri olarak kabul edilemeyeceğinden dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı" gerekçesine dayalı biçimde dava konusu koruma kurulu kararının iptaline karar verilmiştir.

Uyuşmazlığın çözümü bakımından, Mahkememizin 16.1.2014 tarihli ara kararı uyarınca yaptırılan keşif ve bilirkişi incelemesi sonucunda, Yüksek Şehir Plancısı Yrd. Doç. Dr. M. ... ve Yüksek Şehir Plancısı ... tarafından hazırlanan 25.6.2014 tarihli bilirkişi raporunda özetle; dava konusu değişiklik işlemi öncesi yürürlükte olan 1/25.000 ölçekli Batı Bölgesi Planı ve bu planın dayanağı olan 1/100.000 ölçekli 2020 yılı Hedefli Çevre Düzeni Planı'na ait bütünsel paftalar incelendiğinde, değişiklik öncesi durumun 1/100.000 ölçekli plana uygun olduğu, nitekim dava konusu plan değişikliğine temel teşkil eden üst ölçekli 1/100.000'lik plan değişikliğinin iptal edilmesiyle dava konusu alanla ilgili üst ölçekli kararlarda "tarım alanı" kararının yeniden geçerlilik kazandığı, dava konusu 1/25.000 ölçekli plan değişikliğinin ise, kendinden önceki 1/25.000 ölçekli planda mevzuata ve planlama ilkelerine uyulmaksızın bir sanayi lekesi kararı getirdiği, dolayısıyla böylesi bir işlemin bir önceki planın dayanağı olan 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planına aykırı bir durumun ortaya çıkmasına da neden olduğu, bir başka ifadeyle, dava konusu değişiklik işlemi, ele alınıp sonuçlandırılırken, bu planların yapılmasından bir önceki planın bütünlüğü ile dayanağı üst ölçekli planın arazi kullanım karar ve politikalarının dikkate alınmadığı, dava konusu değişiklik öncesi yürürlükte olan mekânsal fiziki planlama çalışmalarına ait uzmanlık emeğinin dikkate alınmadığına, bu sürecin getirdiği temel planlama kararlarına, amaç ve hedeflerine, stratejilerine, ilke ve politikaları açısından ana kararlarına, sürekliliklerine, bütünlüğüne dikkat edilmemiş olduğu, 1/100.000 ölçekli Bursa 2020 Yılı Çevre Düzeni Planı'nın, dava konusu değişiklik işleminin üzerinde yapıldığı "1/25.000 ölçekli Batı Planlama Bölgesi Çevre Düzeni Planı"nın dayanağı olduğu, söz konusu planların bölgesel ve alt bölgesel nitelikli çalışmalar olduğu ve teknik yönden bu düzeydeki planların gereklerinin bütüncül yaklaşımlarla yerine getirilmesi gerektiği, dava konusu sanayi alanı gibi çok temel bir arazi kullanımının önerilmesi niteliğindeki yeni düzenlemelerin de aynı şekilde bütüncül yaklaşımlarla yapılmasının bu ölçeğin ve tekniğin gereği olduğu, dava konusu işlemde böylesine bir teknik yaklaşımın bulunmadığı, dava konusu değişiklikle, en temel arazi kullanışlarından biri olan sanayi alanlarıyla ilgili ihtiyaç projeksiyonlarının, yeni durumların gereği dahi olsa, tarafların karşılıklı olarak iddia ettikleri gibi hangi plan hükmüne veya plan notuna bağlı olarak yapılmış olursa olsun, gerekli hesaplamaların plan bütünlüğü içinde ele alınmasına dayandırılmadığı, bu nedenle de kısmi ve parçacı gelişme eğilimleriyle bölgesel düzeyde tarım alanlarının risk altına alınmakta olduğu, bunun neticesi olarak da 1/100.000 ölçekli 2020 yılı Hedefli Çevre Düzeni Planı'nın vizyonunun, amacının, hedeflerinin, stratejilerinin, ilke ve politikaları açısından plan ana kararlarının, sürekliliğinin, bütünlüğünün olumsuz etkilenmekte olduğu, ayrıca pafta örneği üzerindeki dava konusu

T.C.
BURSA
1. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2013/
KARAR NO : 2014/

işlemin konumundan da net olarak anlaşılacağı gibi bu işlemin, bütüncül planlama eylemleriyle ele alınmamış olduğu ve gündelik dilde kullanılmakta olan “planın delinmesi” eyleminin tipik bir örneği olarak kabul edilmesi gerektiği, dava konusu işlemin hangi plan hükmüne göre ele alınmış olursa olsun yürürlükteki çevre düzeni planında “tarım alanı” olarak tanımlanmış yere “sanayi alanı” kullanımı getirmekte olduğu, tarımsal potansiyel alanlarının koruma-kullanma dengesi içinde kalınarak korunmasının temel bir ilke olduğu, bir başka ilke olarak da tarım dışı faaliyet alanlarının öncelikle tarımsal niteliği bulunmayan arazilerde konumlandırılmaya çalışılması olduğu, bütüncül arazi kullanım hesaplamalarının ve bütüncül mekânsal analizlerin bu ilkelerin yerine getirilmesi açısından planlamanın esaslarından olduğu, dava konusu plan değişikliğine dayanak olarak sanayi alanları ile ilgili öneriler için ihtiyaç projeksiyonlarının ve hesaplamaların plan bütünlüğü içerisinde ele alınmamış olduğu, bu nedenle de kısmi ve parçacı gelişme eğilimleri ile bölgesel düzeyde tarım alanlarının risk altına alınmasına neden olunabileceği, planlama tekniğinin olmazsa olmaz gereği olan projeksiyon, öngörüş ve tahmin yöntem ve hesaplama yaklaşımlarından her hangi birinden dava konusu değişiklik hazırlanırken etkin bir biçimde yararlanılmadığının saptandığı, sonuç olarak dava konusu plan değişikliği işleminin yürürlükteki imar mevzuatına, üst ölçekli planlara, şehir ve bölge planlama ilkelerine, planlama tekniklerine, belde ihtiyaçlarına uygun olmadığı ve kamu yararına aykırı olduğu belirtilmiştir.

Anılan bilirkişi raporu taraflara ve müdahil S.S. Yetmişbeşinci Yıl KOBİ Sanayici Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi'ne tebliğ edilmiş olup, davalı idare ve müdahil Kooperatif tarafından yapılan itirazlar raporu kusurlandıracak nitelikte görülmemiş ve Mahkememizce yeterli görülüp hükme esas alınabilecek mahiyette bulunmuştur.

Yukarıda belirtilen bilirkişi raporu ve davaya konu bölgeye yönelik anılan iptal kararları birlikte değerlendirildiğinde; 1/100.000 ölçekli planda öngörülen "Diğer Tarım Alanları" ve 1/25.000 ölçekli planda öngörülen "Tarımsal Niteliği Korunacak Alan" kullanımının "Sanayi Alanı"na dönüştürülmesinin ve bölgenin "tarım dışı kullanımının uygun olduğuna" ilişkin Toprak Koruma Kurulu kararının hukuka aykırılık oluşturduğu hususunun yargı kararları ile sabit olduğu, dolayısıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca 13.6.2013 tarih, 814/9047 sayılı Olur ile onaylanan Karacabey İlçesi İkizce Köyü sınırları içerisindeki toplam 223 hektar büyüklüğündeki alanın "Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Alanı" olarak kullanılması amacıyla gerçekleştirilen 1/25.000 ölçekli Batı Planlama Bölgesi Çevre Düzeni Planı Değişikliğinin hukuka aykırı biçimde tesis edildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle;

- 1) Dava konusu işlemin iptaline,
- 2) Davacı Barosu Başkanlığı yönünden davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-b maddesi uyarınca ehliyet nedeniyle reddine,
- 3) Dava kısmen ehliyet ret kısmen iptal ile sonuçlandığından, aşağıda dökümü yapılan 3.284,30.-TL yargılama giderinin yarısı olan 1.642,15.-TL'nin davacı Bursa Barosu Başkanlığı üzerinde bırakılmasına, kalan 1.642,15.-TL yargılama giderinin ise davalı idareden alınarak diğer davacılara verilmesine,
- 4) Hüküm verildiği tarihte geçerli olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 750,00.-TL vekalet ücretinin davacı Bursa Barosu Başkanlığı'ndan alınarak davalı idareye verilmesine, anılan Tarife uyarınca belirlenen 750,00.-TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacılar TMMOB Şehir Plancıları Odası Bursa Şubesi ve TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Bursa Şubesi'ne verilmesine,

T.C.

BURSA

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2013.

KARAR NO : 2014,

5) 66,60.-TL müdahil giderinin davalı yanında davaya katılma istemi reddedilen Mustafa Ertuğral üzerinde bırakılmasına, artan posta ücretinin isteği halinde adı geçene iadesine,

6) 66,60.-TL müdahil giderinin davalı yanında davaya katılma istemi reddedilen Haşim Ünver üzerinde bırakılmasına, artan posta ücretinin isteği halinde adı geçene iadesine,

7) 66,60.-TL müdahil giderinin davalı yanında davaya katılma istemi reddedilen Mehmet Güngör üzerinde bırakılmasına, artan posta ücretinin isteği halinde adı geçene iadesine,

8) 66,60.-TL müdahil giderinin davalı yanında davaya katılma istemi reddedilen Fikret Akpınar üzerinde bırakılmasına, artan posta ücretinin isteği halinde adı geçene iadesine,

9) 66,60.-TL müdahil giderinin davalı yanında davaya katılma istemi reddedilen Hayri Üstün üzerinde bırakılmasına, artan posta ücretinin isteği halinde adı geçene iadesine,

10) 56,70.-TL müdahil giderinin davalı yanında davaya katılma istemi reddedilen Yusuf Ertuğral üzerinde bırakılmasına, artan posta ücretinin isteği halinde adı geçene iadesine,

11) 56,70.-TL müdahil giderinin davalı yanında davaya katılma istemi reddedilen Cengiz Resimoğlu üzerinde bırakılmasına, artan posta ücretinin isteği halinde adı geçene iadesine,

12) 195,90.-TL müdahil giderinin davalı yanında davaya katılan müdahil S.S. Yetmişbeşinci Yıl KOBİ Sanayici Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi üzerinde bırakılmasına,

13) 105,50.-TL müdahil giderinin davalı idareden alınarak davacılar yanında davaya katılan müdahil Emine Ereselli'ye verilmesine,

14) 105,50.-TL müdahil giderinin davalı idareden alınarak davacılar yanında davaya katılan müdahil İsmail Çavdar'a verilmesine,

15) Mahkememize verdiği 17/10/2014 kayıt tarihli dilekçe ile davalı yanında davaya katılma isteğinde bulunan Emir Tuğral'ın müdahale dilekçesi, üyesi olduğu S.S. Yetmişbeşinci Yıl KOBİ Sanayici Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi'nin davalı yanında davaya katılmış olması, dosyanın tekemmül etmesi ve anılan kooperatifin diğer üyelerinin müdahale istemlerinin reddedilmesi nedenleriyle ve usul ekonomisi açısından davanın taraflarına tebliğ edilmediğinden, 25,20.-TL başvurma harcı ile 120,00.-TL posta ücretinin isteği halinde adı geçene iadesine,

16) Artan posta ücretlerinin kararın kesinleşmesinden sonra davacılar ile müdahillere iadesine,

Kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere 24/10/2014 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Raşkan

Üye

Üye

Yargılama giderleri arka sayfadadır.

T.C.
BURSA
1. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2013
KARAR NO : 2014,

YARGILAMA GİDERLERİ (Davacılar) :	
Başvurma Harcı :	24,30 TL
Karar Harcı :	24,30 TL
Y.D. Harcı :	218,70 TL
Vekalet Harcı :	11,25 TL
Keşif Harcı :	177,50 TL
Keşif ve Bilirkişi Gideri :	2.400,00 TL
Posta Gideri ve Dosya Ücreti :	428,25 TL
TOPLAM :	3.284,30 TL

MÜDAHİL GİDERLERİ (Müdahil Davalı)	
S.S. YETMİŞBEŞİNCİ YIL KOBİ SANAYİCİ TOPLU İŞYERİ YAPI KOOPERATİFİ :	
Başvurma Harcı :	24,30 TL
Vekalet Harcı :	7,50 TL
Posta Gideri :	164,10 TL
TOPLAM :	195,90 TL

MÜDAHİL GİDERLERİ (Müdahil Davacılar)	
EMİNE ERESELLİ :	
Başvurma Harcı :	25,20 TL
Vekalet Harcı :	3,80 TL
Posta Gideri :	76,50 TL
TOPLAM :	105,50 TL

MÜDAHİL GİDERLERİ (Müdahil Davacılar)	
İSMAİL ÇAVDAR :	
Başvurma Harcı :	25,20 TL
Vekalet Harcı :	3,80 TL
Posta Gideri :	76,50 TL
TOPLAM :	105,50 TL